

ANALÜÜS

Osaühingule Strantum volituste andmiseks haldusülesannete täitmiseks

I. Asjaolud

Harku vald peab vajalikuks anda halduslepinguga määratud ulatuses Osaühingule Strantum (edaspidi Strantum) volitused Harku valla tasulise parkimise alal parkimise korraldusega seotud ülesannete täitmise üleandmiseks.

Haldusülesanne hõlmab endas Harku valla tasulise parkimise alal parkimisjärelvalve teostamist, parkimistasu maksmise kontrollimist, viivistasu määramist, viivistasu otsuse kolmanda eksemplari edastamist.

Tulenevalt halduskoostöö seaduse (edaspidi HKTS) § 5 lõikest 1 võib juriidilise või füüsilise isiku volitada haldusülesannet täitma, kui:

- 1) haldusülesande täitmine juriidilise või füüsilise isiku poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestades muu hulgas ülesande riigi või kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelvalveks tehtavaid kulutusi;
- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti;
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse.

HKTS § 5 lõige 2 sätestab, et § 5 lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmise tagamiseks korraldab enne haldusülesande täitmiseks volitamise otsustamist haldusülesande täitmist volitama õigustatud ametiisik või organ analüüsi koostamise, mis sisaldab täitmiseks volitamise tingimuste majanduslikke arvestusi ja riigile või kohalikule omavalitsusele kaasnevate kulutuste suurust, haldusülesande täitmise järjepidevuse ja kvaliteedi tagamise abinõusid ning haldusülesande täitmiseks volitamisest tingitud õiguslikku ja faktilist mõju isikutele, kelle suhtes täitmiseks volitatavat haldusülesannet täidetakse. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt vormistatakse analüüs kirjalikult ning selle järeldused lisatakse haldusülesande täitmiseks volitamise otsusele. Analüüs avalikustatakse avaliku teabe seaduses sätestatud korras.

II. Õiguslik alus halduslepingu sõlmimiseks

Lepingu sõlmimise aluseks on:

2.1. Haldusmenetluse seadus § 97 lg 1:

Piiritlemata arvu juhtumite reguleerimiseks võib sõlmida halduslepingu vaid seaduses sisalduva volitusnormi alusel.

2.2. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 22 lg 2, § 50 lg 1 p 2:

KOKS § 5 lõike 2 alusel on volikogul seaduse alusel õigus kehtestada makse ja panna peale koormisi.

KOKS § 22 lg 2: Seadusega kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsusüksuse või kohaliku omavalitsusorgani pädevusse antud küsimusi otsustab kohaliku omavalitsuse volikogu, kes võib delegeerida nende küsimuste lahendamise valitsusele.

KOKS § 50 lg 1 p 2: Vallavanem või linnapea esindab omavalitsusüksust ja valla- või linnavalitsust vastavalt seadusega, valla või linna põhimäärusega ning volikogu poolt antud pädevusele;

2.3. Kohalike maksude seadus § 2 lg 1, § 5 p10

Kohalike maksude seadus § 2 lg 1: Valla- või linnavolikogul (edaspidi *volikogu*) on õigus käesoleva seaduse alusel anda määrusi kohalike maksude kehtestamiseks (edaspidi *maksumäärus*). Maksumäärusele rakendatakse maksukorralduse seaduses maksuseaduse kohta sätestatud. Maksumäärusega ei kehtestata maksukorralduse seaduses või käesolevas seaduses sätestatud erandeid.

Kohalike maksude seadus § 5 p 10: Kohalikud maksud on: parkimistasu.

2.4. Liiklusseadus § 187 lg 1, § 187 lg 2, § 187 lg 3.

Liiklusseadus § 187 lg 1: Kohalik omavalitsus võib oma avalikul parkimisalal kehtestada tasulise parkimise ala, mille piires parkimisel peab mootorsõidukijuht maksma parkimistasu mootorsõiduki ja selle haagise eest.

Liiklusseadus § 187 lg 2: Kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestab määrusega:

- 1) tasulise parkimise ala;
- 2) parkimistasu määra või diferentseeritud määrad;
- 3) parkimistasu soodustused ja vabastused

Liiklusseadus § 187 lg 3: Kohaliku omavalitsusüksuse territooriumi tasulise parkimise alal korraldab parkimist valla- või linnavalitsus. Parkimisjärelvalve teostamise, parkimistasu maksmise kontrollimise ning käesoleva seaduse §-s 188 sätestatud viivistasu määramise, viivistasu otsuse kolmanda eksemplari edastamise ja viivistasu otsuse sundtäitmiseks esitamise võib kohalik omavalitsus halduslepingu alusel üle anda eraõiguslikule juriidilisele isikule. Eraõiguslik juriidiline isik osaleb menetluses oma töötaja kaudu, kellele laienevad käesolevas seaduses ametiisiku kohta käivad sätted.

2.5. Harku vallavolikogu 18. detsember 2014 määrus nr 24 „Tasulise parkimise korraldamine ja parkimistasu kehtestamine“ § 11 lg 3.

Harku Vallavolikogu 18.12.2014 määrus nr 24 § 11 lg 3: Vallavalitsus võib parkimisjärelvalve teostamise, parkimistasu maksmise kontrollimise, viivistasu määramise, viivistasu otsuse kolmanda eksemplari edastamise ja viivistasu otsuse sundtäitmiseks esitamise halduslepingu alusel üle anda eraõiguslikule juriidilisele isikule.

2.6. Halduskoostöö seadus (HKTS) § 3 lg 2, § 5 lg 1, § 9:

HKTS § 3 lg 2: Kohalik omavalitsus võib talle seadusega või selle alusel pandud haldusülesannet volitada juriidilist või füüsilist isikut täitma seaduse alusel antud haldusaktiga või seaduse alusel käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras sõlmitud halduslepinguga.

HKTS § 5 lg 1: Juriidilise või füüsilise isiku võib volitada haldusülesannet täitma, kui:

- 1) haldusülesande täitmine juriidilise või füüsilise isiku poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestades muu hulgas ülesande riigi või kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelvalveks tehtavaid kulutusi;

- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti;
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse.

HKTS § 9: Kohaliku omavalitsuse haldusülesande täitmiseks volitamise otsustab volikogu, kes volitab halduslepingut sõlmima valla- või linnavalitsuse;

2.7. Harku Vallavolikogu otsus “Haldusülesande täitmise volitamine ja lepingu sõlmimiseks volituste andmine”. HKTS § 5 lõike 2 kohaselt tuleb enne haldusülesannete volitamise

otsustamist koostada analüüs. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt vormistatakse analüüs kirjalikult ning selle järeldused lisatakse haldusülesande täitmiseks volitamise otsusele.

III. Analüüs

HKTS § 5 lõike 2 kohane analüüs on järgmine:

1. Täitmiseks volitamise tingimuste majanduslikud arvestused ja riigile või kohalikule omavalitsusele kaasnevate kulutuste suurus

Analüüsitakse muuhulgas haldusülesande täitmiseks volitamiseks, võimalikuks rahastamiseks ning haldusjärelvalveks tehtavaid kulutusi (HKTS § 5 lg 1 p 1).

2014. aasta suvehooajal teostas OÜ Strantum lepingu alusel prooviperioodina parkimise korraldamist Luige tee parklas. OÜ-ga Strantum sõlmiti leping, mille kohaselt oli neil võimalus korraldada parkimist alates 1. juunist kuni 31. augustini ning kohustus korraldada liikluse reguleerimist Luige teel. Prooviperioodi eesmärk oli koguda andmeid, mille põhjal valmistada ette kohaliku maksu kehtestamise eelnõu. 2014. aasta suvehooajal Vallavalitsus Strantumile parkimise korraldamise ja parkimistasu kogumise eest tasu ei maksnud, Strantum sai tööjõu ülalpidamiseks vajaliku summa kogutud parkimistasu laekumisest, vallale sellel aastal parkimistasu ei laekunud.

Haldusülesande täitmise üleandmise eelnõu kohaselt maksab vald Strantumile parkimise korraldamise eest kuutasu 1200 eurot + km, millele lisandub 60% laekunud parkimistasu ja viivistasude summast. Vallavalitsus sõlmib lepingu ja maksab AS Eesti Telekomile mobiilse parkimise võimaldamise eest lisaks 10% + km vahendatud parkimistasust (kuid mitte vähem kui 1000 EUR + km/kuus).

2014. aasta suvel parkimise prooviperioodist saadud kogemuse põhjal oli perioodil 05.-31. juuli 2014 oli parkla keskmine täituvus 100 autot päevas, keskmine päeva käive 270 eurot ning töötajate arv 10 inimest. Perioodil 01.-12. august 2014 oli parkla keskmine täituvus samuti 100 autot päevas, keskmine käive 274 eurot päevas ning töötajate arv 10 inimest. 2014. aasta suvel juunikuus ja pool augustikuud tasulist parkimist ei korraldatud, kuid valmisolek selleks oli olemas. Kuna eelmisel perioodil juuni kuus ning pooles augustis parkimistasu ei kogutud, siis on eeldus, et ka juunis ja augusti teises pooles siiski mõningal määral parkimistasu laekub, kui see on mobiiliga maksmise näol inimesele lihtsaks tehtud. 2015. aastast alates lisandub tasulise parkimise alana ka Rannaparkla, kuid kuna see parkla asub rannast oluliselt kaugemal, siis eeldatavasti on sealne parkla täituvus väiksem kui Luige tee parklas. Nende andmete põhjal on koostatud järgnev kulude-tulude prognoos:

Kuu	Tulud	Kulud
juuni	300 (Luige tee parkla) 150 (Rannaparkla)	600 (mobiilne parkimine) 1440+270 (Strantum)
juuli	50 (Luige tee parkla 1-4.07) 25 (Rannaparkla 1-4.07) 7290 (Luige tee parkla) 3645 (Rannaparkla)	1101 (mobiilne parkimine) 1440+6606 (Strantum)
august	3288 (Luige tee parkla) 1644 (Rannaparkla) 300 (Luige tee parkla 13-31.08) 150 (Rannaparkla 13-31.08)	600 (mobiilne parkimine) 1440+3229 (Strantum)

Koostatud prognoosi kohaselt on planeeritud kulud ja tulud peaaegu samas summas, vallale peaks prognoosi kohaselt jääma tulu 116 eurot.

Järelevalvet halduslepingu täitmise üle teostab Harku Vallavalitsus kui ametiasutus. Järelevalvekohustusi täidavad vallavalitsuses teenistuses olevad ametiisikud (järelevalve spetsialist, teede spetsialist, arendus- ja haldusosakonna juhataja). Kuna järelevalvet teostatakse ametiülesannete raames, ei too see kaasa täiendavaid kulusid.

2. Haldusülesande täitmise järjepidevus ja kvaliteedi tagamise abinõud

Analüüsitakse muuhulgas kas haldusülesande täitmiseks volitamine võiks halvenda selle täitmise kvaliteeti (HKTS § 5 lg 1 p 2).

Haldusülesande täitmiseks volitamine eelduslikult ei halvenda selle täitmise kvaliteeti. Strantum on korraldanud parkimist 2014. aasta suveperioodil Luige tee parklas ning piirkonna liikluslahendused parkimise korraldamisest paranesid, samuti ei tuvastanud Vallavalitsus teenuse osutamisel vigasid ega puudujääke, mis võiksid eelduslikult sõlmitava halduslepingu täitmisel teenuse kvaliteeti halvendada.

Osatühing Strantum on 100% valla ettevõtte ning seega saab toimuda kvaliteedi tagamine vajadusel ka Strantumi nõukogu poolse suuniste andmise ja järelevalve kaudu. Harku Vallavalitsus teostab oma esindajate kaudu Strantumi tegevuse ja lepingu nõuetekohase täitmise üle järelevalvet järjepidevuse hoidmiseks ja kvaliteedi tagamiseks.

3. Haldusülesande täitmiseks volitamise tingitud õiguslikud ja faktilised mõjud isikutele, kelle suhtes täitmiseks volitatavat haldusülesannet täidetakse

Analüüsitakse muuhulgas, kas haldusülesande täitmiseks volitamine võiks kahjustada avalikke huve ja nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse (HKTS § 5 lg 1 p 3).

Valla elanike (isikud, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse) jaoks haldusülesande täitmiseks volitamise ega ei kaasne muudatust, sest juba eelmisel suveperioodil korraldas parkimist Luige tee parklas Osatühing Strantum. Inimeste jaoks muutub parkimistasu maksmine lihtsamaks, sest parkimistasu saab tasuda ka mobiilse makse kaudu.

Uue ülesandena antakse Strantumile halduslepinguga ülesanne ka viivistasu määramise teostamiseks. Kuna Harku vallas puudub eelnev kogemus viivistasu määramise osas, sest avalikku parkimisala ja parkimistasu varasemalt kehtinud ei ole, siis puudub vastav kogemus nii vallavalitsuses kui ka Strantumis ja vastavate reeglitega tuleb mõlemal organisatsioonil ennast kurssi viia. Viivistasu määramisel nõustab ja abistab vallavalitsus Strantumi töötajaid niipalju kui võimalik, et tagada isikute õiglane kohtlemine ja nende õiguste kaitse.

IV. Haldusülesannete täitmise volitamise lubatavus

(HKTS § 5 lg 1)

Tulenevalt analüüsist on haldusülesannete täitmise volitamine lubatud, kuna:

- 1) haldusülesande täitmine MTÜ poolt on majanduslikult põhjendatud, arvestatud on muuhulgas kohaliku omavalitsuse poolt täitmiseks volitamiseks, võimalikuks

rahastamiseks ning haldusjärelvalveks tehtavaid kulutusi (käsitatud analüüsi punkti 3 alapunktis 1);

- 2) haldusülesande täitmiseks volitamine ei halvenda selle täitmise kvaliteeti (käsitatud analüüsi punkti 3 alapunktis 2);
- 3) haldusülesande täitmiseks volitamine ei kahjusta avalikke huve ega nende isikute õigusi, kelle suhtes haldusülesannet täidetakse (käsitatud analüüsi punkti 3 alapunktis 3).

V. Otsustus

Tulenevalt eeltoodust, sealhulgas analüüsist ja haldusülesannete täitmise volitamise lubatavusest, esitada Harku Vallavolikogule otsustamiseks otsuse "Haldusülesande täitmise volitamine ja lepingu sõlmimiseks volituste andmine" eelnõu koos käesoleva analüüsiga, mis on otsuse lisa.

Toiming: volituste andmine haldusülesannete täitmiseks.

Analüüsi koostaja: Harku Vallavalitsuse arendus- ja haldusosakond
Kuupäev: 06.05.2015

Kaupo Rätsepp
vallavanem